

Werken met jeugdliteratuur in de basisschool

1 februari 1990

Auteur: Hilde Vandormael

Volume: 19

Nummer: 4

Pagina's: 32-35

Documenten

- [vonk_jrg19_061.pdf](#)

Werken met jeugdliteratuur in de basisschool hilde vandormael op 21 september 1989 organiseerde de vaste commissie van advies te bree een laging over werken met jeugdliteratuur in de basisschool de bedoeling van de avond was niet alleen informatie over het onderwerp te verstrekken maar vooral leerkrachten uit de verschillende plaatselijke scholen zelfs uit de verschillende netten de kans te geven ervaringen uit hun eigen klaspraktijk met elkaar uit te wisselen ook de band met de jeugdbibliotheek werd aangehaald uurtje en het balspel doorbrak de sleur van de dag het voorleesuurkje van brachtafwisseling opdat de leerlingen leren moet je eerst hun aandacht vangen afwisseling bren juffrouw rika gen in de opbouw van de lessen en leuke instapjes verzinnen lijken me daarbij prima hulpmiddelen n het tweede leerjaar zat ik bij juffrouw juffrouw rika was de juf en ze was best streng rika elke woensdag en zaterdag toen maar ze was ook een deelgenoot ze genoot met was er nog les op zaterdag las ze voor ons van het verhaal of het lied je accepteerde een en ook op de dagen dat er iemand verjaar straf je werkte mee aan een moeilijke task omdat de een van de boeken herinner ik me nog je wist dat er achter die bingen een gezamenlijke goad een meisje ging op zoek naar het interesse bestond juffrouw rika had in feite alles zilveren hartje ze was liefdeloos en hard van socials klasstructuren begrepen vochtig voor haar omgeving en een goe carl rodgers legt in zijn geschriften o m uit dat de de fee besliste dat ze een tocht moest onderne socials klasstructuur een grote invloed heeft op het men in het vooruitzicht van een heuse schat ging leergedrag en de leerresultaten van de kinderen ze op pad na veal avonturen veranderde het meisje als de leraar zich als bondgenoot opstelt tegen van inborst ze leerde van zichzelf te geven en over de kinderen en hij hen het gevoel geeft dat ze toen ze een hertje het leven redde vond ze haar samen de leerstof kunnen overwinnen ban heeft eigen hartje terug bit een positieve invloed op hun leergedrag als de ook de stem van juffrouw rika is me bijgebleven leraar zich vijandig tegenover de kinderen opstelt het voorleesuurkje het zilveren hartje de stem en de leerstof als een sanctiemiddel gebruikt dan voor mij vormen ze de mooiste herinneringen aan heeft bit een negatieve invloed

op hun leergedrag de basisschool dat voorlezen net als het zang samen naar een mooi verhaal luisteren brachtsfeer 104 4 7 febr 1990 19 de jaargang nummer 4 kvanftw in de klas er ontstond een idimaat waarin je met elkaar kon samenwerken heel wat didactici en jeugdboeken pedagogen zullen het op dit punt met juffrouw rika eens zijn effectief onderwijs d i onderwijs met in de klas echte leerresultaten berust vocal op goede sa menwerkingsverbanden het zoeken haar midde lk som hi-er enkele voorbeelden op die jeugdlitera len die samenwerking en vriendschap kunnen tuur de plaats kunnen geven die ze in het onderwijs bevorderen verdient al onze aandacht literatuur verdient kan b v zo n middel zijn in leesgoed een tijdschrift over jeugdliteratuur nog een laatste bedenking bij het voorleesuurkje 1 las ik hoe een ambulante leerkracht resturen van juffrouw rika de invloed van een verhaal op van het lestijdenpakket toebedeeld krijgt om aan elk kind afzonderlijk zou ook wel eens groter kun boekpromotie teden haar opdracht was werken nen zijn dan de juf voor mogelijk houdt mijn eigen met boeken en kinderen wegwijs maken in het herinneringen zijn daar een voorbeeld van zelf raadplegen van documentatiebronnen de kinde zou u eens moeten nagaan wat oud leerlingen nog ren leggen order haar begeleiding een leeslog weten van uw onderwijs misschien hoort u verras book aan veal aandacht besteedt ze aan het sende uitspraken voorlezen de vaste leerkracht kan in zijn haar lessen teruggrijpen op wat er in dit boekenuurtje is niet alleen mijn eigen gelukkige kennismaking met voorgesteld natuurlijk is het verdelen van rest boeken overtuigt me ervan dat jeugdliteratuur een uren een zaak van het schoolbeleid dit voorbeeld vaste plaats in de basisschool moet krijgen lk ben is waarschijnlijk een uitzondering in veel gem een ondertussen moeder van brie kinderen mijn jong ten is er echter een leer good functionerende ste dochter zit nog in de kleuterklas ze verteit thuis jeugdbibliotheek niets belet u om de jeugdbiblio de verhaaltjes van de juf na op mijn vraag wat er thecaris in uw klas uit te nodigen om boeken aan met jeugdboeken in de was ward gedaan haalde uw leerlingen voor to stellar zijn boekenkoffer is mijn oudste zoontje twee voorbeelden aan die hij een wonderkoffer in de bib zelf kunt u terecht als leuk vond het voorleesuurkje in het tweede leer u graag wilt dat hij uw leerlingen leert hoe ze titels jaar met de boeken van madeliefdoor g kuijer en kunnen opzoeken in een catalogus lk wed dat heel het klasbibliotheekje in het derde leerjaar met een wat kinderen daa- ma graag haar de bib gaan omdat hens reglement erbij mijn tweede noon vertelde de bib een gezicht heeft hoe de juf begon voor to lezen uit pluk van de een belangrijke mogelijkheid om met boeken in de petteflet van a m g schmidt ik mocht het boek klas to werken is ze te integreren in een lessen niet in huffs halen dan was het niet spannend meer reeks hiervan zal ik enkele voorbeelden geven in als hij zou weten hoe het afliep toen hij begreep mijn klaspraktijk had ik een probieem in verband dat de juf maar voor oen keer uit het boek zou met pesterijen lemand maakte er mij attent op dat voorlezen vond hij dat heel jammer er in het jeugdkatern van een knack num mer infor nu zult u wellicht opmerken dat mijn kinderen van matie hierover te vinden was de limburgse kin boeken houden omdat ik er zelf zo mee bezig ben dertelefoon ward hierin vermeld lk beide voor hun lk zou de laatste zijn om dat te ontkennen toch 1pestdossier voor 1 00 frwerd het mij toegestuurd geloof ik dat voor kinderen die thuis niet zo n lees er hoorde een bi-

jlage bij de brochure met lesvoor cultuur hebben de school een belangrijke functie bereidingen over dit thema opgesteld door anne vervult de school biedt ze de mogelijkheden die lambrechts en bedoeld voor leerlingen van het thuis niet voorhanden zijn Ik hoop u waarschijnlijk vijfde en het zesde leerjaar anne werkte lessen uit niet meer te overtuigen van het nut van jeugdboe met behulp van fragmenten uit boeken nl titan ken in de klas de vraag is wellicht hoe integreer nen van a chambers pelle jansson een geluks ik jeugdboeken in het geheel van mijn lessen er vogelvan h petersen de zesdetegen het soepie lijkt zo weinig tijd beschikbaar voor zoveel extra s van j vriens en ijk haar je eigen van m van de jast ng nummer 4 febr 990 mitni toit hoot ze stelde ook een lijst op van boeken over voor jonge kinderen bieden prentenboeken een dit thema voor verschillende leeftijdsgroepen van unieke leans om met literatuur in contact te komen dit materiaal kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt luisteren kijken prates over wet je ziet zijn vaar worden omwille van het theme en de affectieve digheden die in de kleuterklas onbewust worden doelstellingen en omwille van het oefenen in lees geoefend voor kinderen die het technisch lezen spreek en luistervaardigheid rollenspel discussie nog niet ander de knie hebben betekent voorlezen sie lezen en bestuderen van fragmenten een extra stimulans technisch lezen kan via in didactische kringen valt sours het woord biblio aantrekkelijke reeksen zoals b v de blokboekjes therapie boeken kunnen een wonderlijk effect makkelijk met leesplezier gecombineerd worden hebben op hun lezers als kinderen via een boek hun eigen problemen en verdriet herkennen b v de scheiding van hun ouders de dood van een informatie over geliefd persoon of dier een ziekte kunnen ze daar veel steun aan hebben ze voelen zich begrepen jeugdliteratuur en dat zal invloed hebben op hun leerresultaten als leerkracht merkt u sours dat een kind ergens er zijn zoveel mogelijkheden om met jeugdlitera mee zit ikbeweer nietdat u het probleem zal kunnen tuur in de klas te werken ze zijn onuitputtelijk oplossen wifil dat u via een verhaal of een boek in daarom wil ik u tot slot nog enkele boeken voor staat bent met het kind over het probleem te stellen waarin ideeën am met jeugdliteratuur in de communiceren dat het kind u kan vertellen of hij klas bezig te zijn worden uitgewerkt of waarin u zij het boek mooi vond of niet ken veelbetekenend meer informatie over jeugdliteratuur vindt voor hem hear zijn zeker als u het boek hebt aangeraden in de reeks praxis vindt u een nummer plezier in er zijn o a heel wet boekjes over een opname in boeken 3 de schrijvers verzamelen allerlei acti het ziekenhuis over verliesverwerking gaat het viteiten rond boeken en geven aan voor welke fijngevoelige we gingenbramenplukkenvan doris leeftijdscategorie ze gebruikt kunnen worden lk buchanan smith het prentenboek derk das blijft noem er enkele altijd bij ons of het onlangs verschenen boekje van een boekententoonstelling organiseren ted van lieshout het liefste jongetje van de we een boeken top tier opstellen raid gewoon voorlezen kan wonderer doen een een boekenhoekje of vertelhoekje inrichten nabespreking een kringgesprek schrijfpdracht op bezoek gaan bij een boekhandel les behoren tot de mogelijkheden een bib in de klas documentatiebronnen raadplegen is een vaardig een ander nummer uit de praxisreeks dat niet heid die al in de laatste jaren van de basisschool zozeer op boekpromotie gericht is heat gedichten kan worden aangeleerd kinderen die niet graag maker op school 4 de sa-

menstellers geven lezen kunnen via deze activiteit toch bij het leer allerlei wagen aan om kinderen in contact te brengen proces betrokken worden je hebt nu eenmaal doe geen met puzie taal wordt dan vanuit een andere en lees kinderen a m g schmidt maakte dit on invafshoek benaderd onderscheid al in de drijven zijn zoet 2 doe kinde in nederland kent men taaldrukwerkplaatsen 5 ren zoeken liever op omdat ze den iets doen vertrekend vanuit jeugdboeken vertellen schrij meestal lezen ze liever non fiction omdat lectuur ven en drukken kinderen hun eigen verhaal alle dan ergens voor dient b v voor een spreekbeurt in taalvaardigheden worden hierbij intens geoefend de w 0 les als het lezen een pleats krijgt binnen een reeks van activiteiten as het een praktisch ter gelegenheid van de laatste twee kinderboe du el heeft nl informatie verzamelen wordt hun kenweken verschenen er twee gedetailleerde pragmatische acrd niet op de proof gesteld maar thematische lessenreeksen respectievelijk over juist gewaardeerd vriendschap en over reizen 6 ze werden uitge wt febr 1990 19 de jaargang nummer 4 geven bij infodok wie het werken met jeugdboeken in de klas nog wat als vreemd ervaart vindt bronnen hier een aangrijpingspunt de jeugdboekenweek 1 duo toin lezen als vitamines of at the is trouwens een leans om boeken in de klas te rapie in leesgoed jg 16 april 1989 brengen bond die tijd organiseren de bibs tal van wuestenberg anita en annie beullens eon activiteiten waarop u lean inspelen met uw klas keer per twee weken met boeken in lees wie niet zo op de hoogte is van jeugdliteratuur wil god jg 16 februari 1989 misschien eerst een informatief boek over het 2 schmidt annie m g voer voor kincieren verschijnsel zelf ter hand semen er zijn b v de in an rutgers van der loeff basenau red boeken van jacques vos 7 feit en fiche weg de drijven zun zoet groningen j b wolters wijs in de jeugdliteratuur interessant omwille van 1967 de indeling die hij maakt en jeugdliteratuur di 3 van der geest anton en wim swoste dactiek en methodiek dit boek is erg theoretisch plezier in boeken praxis reeks dl 8 den bij teleac verscheen een leuk informatief en pret bosch malmberg 1976 tig geillustreerd boek dat u zelf plezier in jeugdboe 4 dekkers annelies peter dekkers en he ken duet krijgen 8 het hoort bij een televisie leen rutting gedichten makes op school reeks waarvan een videoband bestaat misschien praxis reeks dl 5 den bosch malmberg een tip voor scholen om deze aan te schaffen 1975 de wereld van het kinderboek 9 biedt een orien 5 taalvorming taaldrukken en kinderboe tatie voor de onderwijzenden op het gebied van kin verslag van het congres seder kind is jeugdliteratuur een kinderboekenschniver gehouden op 12 pas verschenen is wat heten goede kinderboe en 13 november 1987 den haag nblc 1988 ken van anne de vries 10 een theoretisch werk 6 vriend in gezxht 3 delen leuvents gra over kinderboeken venhage Infodok 1988 tot zover mijn bijdrage misschien gaf ze u wat instappen en weggelezen werken met boeken ideeën om met jeugdliteratuur in de klas te werken in de klas 4 delen leuvents gravenhage nog leuker zou ik het vinden als we tot een uitwis infodok 1989 seling van onze ervaringen met jeugdliteratuur in 7 vos jacques felt en fide over de di de klas zouden komen last eens iets horen dactiek van het jeugdboek in de klas purme rend muusses 1981 hilde vandormael vos jacques en corny meijer wegtils in de roodakker 25 jeugdliteratuur leiden martinus nijhoff 1985 3692 opitter bree vos jacques sleugdliteratuur didactiek en methodiek leiden martinus nijhoff 1988 8 lindens

nouwens joke gerrit luidinga emilie vermeer van der bruggen eindredac tie her-
man verschuren kinderboeken voor viers met kinderen fusses 5 en 12 par teleac
nblc 1986 9 moerkercken van der meulen annie en hanny spelbrink wereld van
het kinder boek een orientatie voor onderwgzenden op het gebied van de jeugdner-
atuur groningen wolters noordhoff 1982 10 de vries anne wat heten goede kinder
boeken amsterdam querido 1989 w 19 de jaa p ang nummer 4 febp 1990 mni